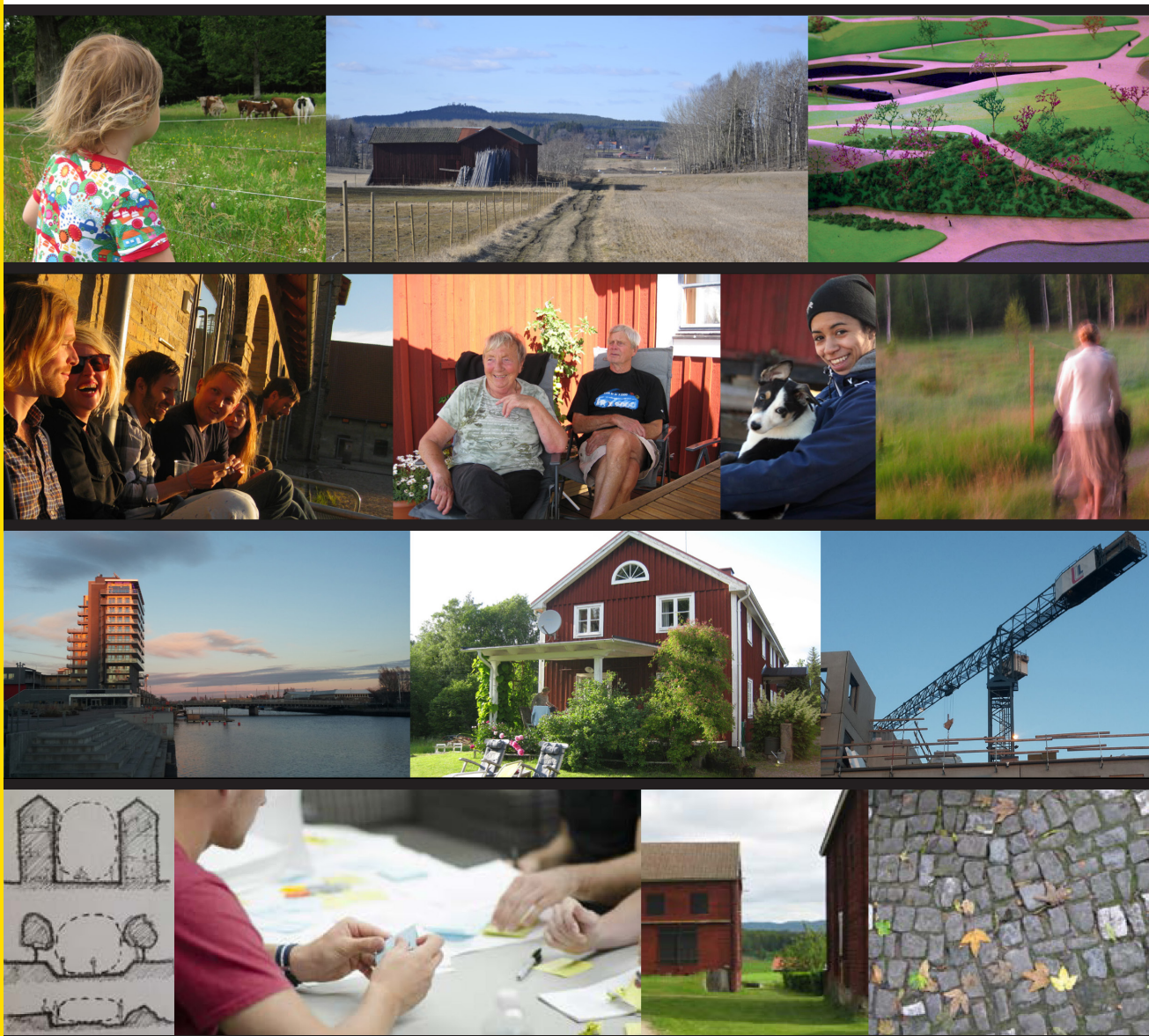

*Genom att samverka och
lära av varandra skapar vi*

Ett attraktivt Gävleborg

Sammanställning av slutsatser och lärdomar
från projektet Attractive region X

Länsstyrelsen
Gävleborg

Förord

Samtidigt som det i landet och i flera av länets kommuner råder bostadsbrist måste många orter jobba för att överleva. Vare sig man vill locka till sig inflyttare eller jobba för att behålla befintliga invånare, behöver det lyftas fram vad som är speciellt attraktivt i den egna kommunen och attraktiva och efterfrågade boendelösnigar synliggöras.

Utifrån den bakgrunden startade Länsstyrelsen 2013 projektet Attractive Region X. Denna rapport innehåller ett urval av de frågor som diskuterats och de lärdomar vi fått under de fyra seminarium som hållits inom ramen för projektet. Länsstyrelsen hoppas att Du som, i Gävleborgs län, jobbar med fysisk planering, bostadsplanering och byggande, inflyttning eller tillväxt på kommunal och regional nivå kan hämta inspiration ur denna rapport. Du kan läsa mer och se alla presentationer från projektets seminarium på <http://lansstyrelsen.se/gavleborg/arx>.

När vi samverkar lär vi oss av varandra, samtidigt som vi tillsammans blir starkare.

Anna Hedman, projektledare
Länsstyrelsen Gävleborg

Vad kännetecknar ett attraktivt boende?

Boendekriterier i Gävleborg vs landet

En jämförelse av tre studier av boendepreferenser pekar på att angivna preferenser faktiskt har betydelse för var man väljer att bosätta sig.

Forskaren Thomas Niedomysl har i en omfattande studie (Residential preferences for interregional migration in Sweden: demographic, socioeconomic, and geographical determinants), i tabellen redovisad som Landet, undersökt vad människor tycker är viktigt när de väljer sitt boende.

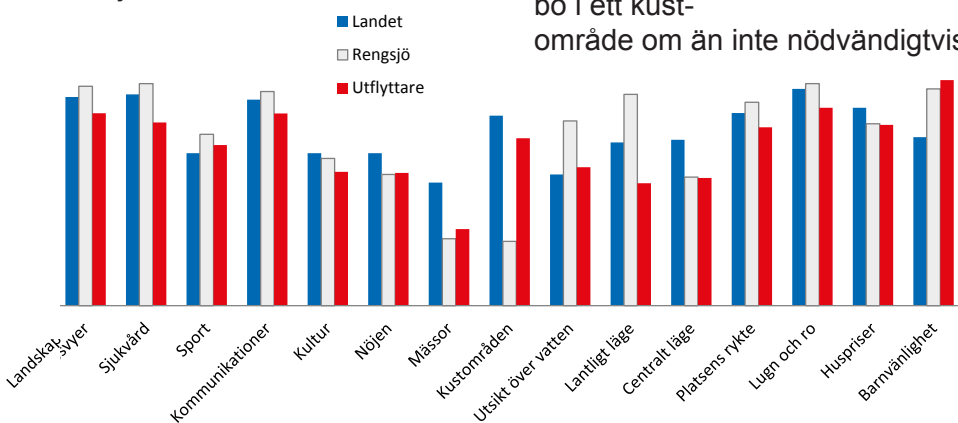
... och allt är inte utsikt över vatten.. Attribut som anses väga tyngre än vattenutsikt i valet av bostad är landskapsvyer, sjukvård, kommunikationer, rykte, lugn och ro, huspriser samt barnvänlighet. Respondenterna i landet anser det attraktivt att bo i ett kustområde om än inte nödvändigtvis

med utsikt över vattnet, vilket kan tolkas som att kommunikationer och tillgänglighet till vattnet är viktigare att planera för än boende vid detsamma.

Länsstyrelsen har i två mindre undersökningar, bland utflyttade Gävleborgare i Stockholmsområdet och boende på en landsort i Bollnäs kommun, funnit att boendepreferenser-

Förfrågningssunderlaget från Länsstyrelsens undersökning finns på Länsstyrelsens webb och kan användas för att göra egna jämförande studier, antingen i begränsade målgrupper eller i större urvalsgrupp.

na i de flesta fallen ser likadana ut i de tre undersökningarna. Att landsortsborna värderar kriterierna lantligt läge, utsikt över vatten och barnvänlighet klart högre än respondenterna i de andra två grupperna tyder på att kriterierna faktiskt får genomslag i valet av bostad då dessa kriterier klart uppfylls på bostadsorten.

Vad säger människorna?

- slutsatser från ett diskussionsseminarium
En dialog med inbjudna representanter för olika grupper i samhället visar att alla grupper har tre gemensamma önskemål: Mötesplatser i närmiljön, att känna sig trygg och möjlighet att enkelt ta sig till och från hemmet.

Bland andra synpunkter som framkom kan nämnas vikten av att få möjlighet att sätta sin egen prägel på det första egna hemmet, vilket kan vara en viktig prioritering för bostadsbolagen att ta med sig. Nyinflyttade poängterar att familjen valt att flytta hit för att det

Mötesplatser - Trygghet - Kommunikationer

INTE var Storstan och uppmanar att ta tillvara och utveckla de kvaliteterna. Ta del av fler åsikter på <http://lansstyrelsen.se/gavleborg/arb>.

Hur ser bostadsmarknadsläget ut i Gävleborg?

Läget på bostadsmarknaden i Gävleborg
I Gävleborg råder brist på framförallt hyresrätter, en boendeform som är viktig för äldre, ungdomar och studenter samt nyanlända. Det behöver byggas mer - Kommunernas riktlinjer ska visa var, hur och när.

Kommunen styr inte ensidigt över utvecklingen på bostadsmarknaden. Det behöver ske i samverkan med andra aktörer, som fastighetsägare och byggherrar. Kommunens roll är bland annat att kontinuerligt analysera läget på bostadsmarknaden och skapa förutsättningar för den önskade utvecklingen. En väl förankrad bostadspolitisk strategi är viktig för att kunna fatta snabba beslut när det behövs. Därför är det viktigt att ta fram kunskap även i kommuner där det inte är aktuellt med någon utbyggnad för tillfället. Den

	2011	2012	2013	2014	2015
Bollnäs	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
Gävle	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist
Hofors	Överskott	Överskott	Överskott	Överskott	Överskott
Hudiksvall	Balans	Brist	Brist	Balans	Brist
Ljusdal	Balans	Överskott	Balans	Balans	Balans
Nordanstig	Balans	Balans	Balans	Brist	Brist
Ockelbo	Balans	Brist	Balans	Balans	Balans
Ovanåker	Överskott	Balans	Balans	Brist	Brist
Sandviken	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans

Tabellen anger kommunernas bedömning av läget på bostadsmarknaden som helhet. På centralorterna råder, förutom vad som anges i tabellen, brist i ytterligare två kommuner. (BME)

dagen någon visar intresse för att bygga bostäder bör kommunen vara beredd och ha en klar uppfattning om vilken inriktning som är lämplig för kommunens utveckling.

Den årliga bostadsmarknadsenkäten, BME, visar att sju kommuner i Gävleborg har antagna riktlinjer för bostadsförsörjningen,

varav endast två har riktlinjer antagna under förra mandatperioden.

Nio av länets kommuner bedömer enligt BME att det kommer att behöva byggas fler bostäder och då främst hyresrätter i alla storlekar. Vad gäller andra boendeformer förutspås främst en efterfrågan på större bostäder.

Alternativa boendeformer kan vara ett sätt att lösa bostadsbristen

Hyresrätt

Hyresrätt innebär att man hyr en lägenhet av en hyresvärd, som äger en eller flera fastigheter med hyreslägenheter.

Kooperativ hyresrätt

En förening äger – eller hyr – en fastighet och enskilda föreningsmedlemmar hyr sina lägenheter av föreningen. Vid inflyttning betalas en form av deposition till föreningen, vilken återfås när man flyttar därifrån

Bostadsrätt

innebär att man är medlem i en bostadsrättsförening, som äger en fastighet med lägenheter och där varje medlem har varsin lägenhet. Bostadsrätten innefattar dels en nyttjanderätt till lägenheten, dels en andelsrätt i föreningen.

Äganderätt

Egnahem och ägarlägenhet - innebär att man själv äger sin bostad. Skillnaden mot bostadsrätt är att man äger sin egen lägenhet, inte bara rätten att använda bostaden.

Andelsägarlägenheter

En ny ägandeform som kan blandas med hyresrätter i samma byggnad vilken nu testas i Botkyrka. Kan vara en möjlighet att få in andra upplåtelseformer i områden där hyresrätter är dominerande.

Är marknadsföring rätt metod för att attrahera inflyttare?

Under åren har flera marknadsföringskampanjer genomförts av länets kommuner, resultatet av dem har varit svårt att mäta.

Det är kanske inte så konstigt att det då i Sverige saknas vetenskapliga studier som visar att marknadsföringskampanjer haft någon inverkan på befolkningsförändringar.

De egna kommuninvånarna är troligen en av de bästa marknadsföringsannonser vi kan ha och att i första hand jobba på hemmaplan med att få befintliga invånare att trivas och stanna är en metod som allt fler kommuner satsar på. I Ockelbo har till exempel en

skribent anställts för att förmedla nyheter i sociala medier och på kommunens webb i syfte att enkelt kunna informera om och förklara kommunens prioriteringar och även visa vad som är på gång i kommunen.

Gävle kommun har dock under några år arbetat aktivt med att attrahera och rekrytera "talanger" till kommunen och regionen, vilket bland annat är en av förutsättningarna för att våra företag ska kunna växa och inte välja att flytta sin verksamhet till andra platser. Några av aktiviteterna som genomförts är marknadsföringsevenemang på Junibacken i Stockholm riktat till potentiella hemvändare i Stockholmsområdet och studentaktiviteter i Kungs-

berget dit studenter från Stockholm, Mälardalen, Sundsvall och Dalarna bjuds. På dessa evenemang har många olika aktörer tillsammans marknadsfört regionen.

Har Gävle lyckats mäta någon ökad inflyttning efter insatserna då? Mikael Nyman, kontaktperson för "Welcome to us - Gävle-regionen" menar, som så många andra, att det är svårt att avgöra vad det är som slutligen får en individ att flytta och att flyttbeslutet är minst en treårig process. Men att genomförda marknadsföringsinsatser har gett resultat är han säker på och uttrycker vidare att det är viktigt att en plats eller kommun har ett mål – ett mål som gemensamt visas utåt!

Flera aktörer marknadsför regionen på plats under ett studentevenemang i Kungsberget. Foto: Gävle kommun

Hur möter vi efterfrågan på attraktivt boende?

Bostadsmarknaden avgör var det byggs – inte kommunen! Vi behöver lära oss att påverka faktorer som påverkar bostadsmarknaden!

Regeringen har satt ett mål om 250 000 nya bostäder till år 2020, SABO menar att det behövs ännu flera. I Gävleborg, där allmännyttan är en viktig (och alltför ofta ensam) aktör, råder bostadsbrist på centralorten i många kommuner och ett rustbehov finns i stora delar av det befintliga beståndet.

I Sandviken jobbar det allmännyttiga bostadsbolaget med stadsdelsförnyelser i flera olika områden, vilket i stadsdelen Norrsätra gett ett nöjd-kund-index högre än snittet. Framgången tillskrivs pågående stadsdelsförnyelse tillsammans med en stor variation på boendeformer med bland annat vård- och omsorgsboende, studentboende och ensamkommande flyktingbarn. Nöjda kunder/hyresgäster ger ett lugnare område med mindre förstörelse och därigenom sänkta kostnader för bolaget.

Sandvikens kommuns ägardirektiv anger att ett visst antal bostäder ska byggas varje år och på liknande sätt har Bollnäs kommun säkerställt att det allmännyttiga bolaget bygger kontinuerligt.

I Bollnäs har detta byggande under lång tid nu gett ringar på vattnet och privata aktörer börjar bygga i Bollnäs igen efter många års uppehåll.

För en väl fungerande bostadsmarknad behövs flera aktörer som bygger!

Gävle kommun annonserar för att nå fler byggherrar.

I Gävleborgs län är det i Gävle kommun som flest bostadsbyggare är aktiva. Gävle kommun har nått ännu fler aktörer genom att sedan en tid tillbaka jobba aktivt med att försöka få in mindre,

lokala byggherrar tidigt i processen. Bland annat har de annonserat efter byggherrar i lokal dagspress och branschtidningar.

Länet kan stoltsera med en Svanenmärkt tillbyggnad inom allmännyttan i Sandviken och i Bollnäs finns ett av Norrlands första hyreshus som byggts som passivhus. Vid nybyggnation är det lättare att räkna hem ett energieffektivt byggande. Vid renovering blir det en betydande merkostnad. Men ska man ändå genomföra underhåll i det befintliga beståndet lönar det sig att samtidigt energieffektivisera menar Jan Akander vid Högskolan i Gävle. Det finns studier som visar att "miljövänliga" hus förutom att sänka energikostnaderna också är en bidragande faktor till attraktiviteten i boendet.

Stadsdelsförnyelse i Sandviken ger nöjda hyresgäster med större omsorg om sin närmiljö. Foto: Sandvikenhus

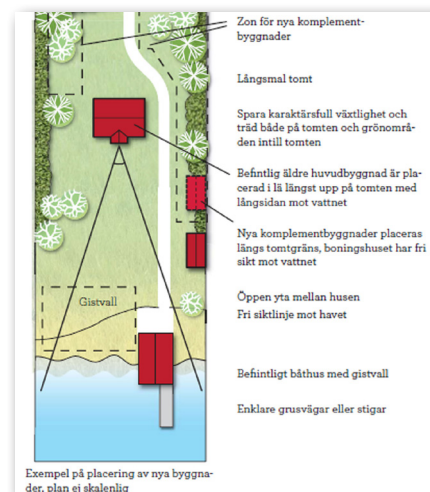
Gestaltningens program

Gestaltningens program är ett sätt att tillsammans med intressenter av olika slag skapa en gemensam bild av utformning och kvalitetskrav i ett område.

Det finns inte någon lagreglering av gestaltningens program, de kan kopplas till en detaljplan eller fungera som ett vägledande dokument. Det är dock viktigt att inte reglera mer än vad som är nödvändigt och i de fall reglering

sker i detaljplan, inte reglera mer än vad som behövs för att uppnå syftet med planen.

Gestaltningens program kan användas vid utformning av nya stadsdelar och bostadsområden, eller när det finns värdefulla kulturmiljöer att bevara men även vid exempelvis en mer långsiktig permanentning av fritidshusområden där kommunen önskar bevara en viss karaktär på områdena.

Exempel på placering av nya byggnader, plan ej skalening

Viktigt att styrning av gestaltning kan motiveras av syftet med planen

Exempel: Syftet med detaljplanen är att skapa möjlighet för permanentboende genom utökade byggrätter. Genom styrning i gestaltning och placering av byggnader och marklov avses xxx specifika "skogskaraktär" bevaras.

	Lång, färg och material: huvud- och komplementbyggnad	Färslag, färg och material: huvud- och komplementbyggnad
Fasad		
Tak		
Dörrar, fönster och detaljer		

Ett gestaltningens program gör det lättare att förmedla tankar och idéer till olika intressenter. Bilder från Gestaltningens programmet för Norrlandet, Gävle kommun 2013.

Att bosätta sig i sin hobby

I Sverige finns flera olika tema-boenden att välja på, för dem som önskar göra sin hobby till en livsstil.

Allt fler golfbyar med boende nära golfbanan byggs över landet, ekobyar finns det många av och i Dalarna finns en flygby. Ett exempel vi tittat närmare på är hur hästbyn i Heby kommun kom till. I Heby ses hästnäringen som en betydande del av det lokala näringslivet och flera hästrelaterade projekt har tillsammans samlat hästintresserade och byggt ett starkt nätverk.

Heby kommun vill poängtera att kommunens roll i tillskapandet av själva temaboendet är att vara

stöttande, genom att till exempel hålla i nätverk, projektägande och finansiering, men initiativet måste komma från en privat aktör. Kommunen har dock en viktig roll i identitetsskapande och i att lyfta fram möjligheter. I Hebys fall var det många år av häst- och landsbygdsprojekt där kommunen varit inblandad som till slut ledde till initiativet Julmyra Horsecenter. Kommunen måste också ansvara för helhetstänk, samt stötta med planprocesser och infrastruktur för att projektet ska kunna bli framgångsrikt.

Hur kan vi samverka för att skapa attraktiva livsmiljöer?

Varför kan man inte ha barnen på dagis i jobbkommunen?

God samverkan är en av nyckelkomponenterna för att lyckas med att skapa framtidens attraktiva livsmiljöer.

Detta har de flesta föreläsare och deltagare i detta projekt insett för länge sedan, men det är svårare att praktisera samverkan än man kan tro då det är många olika aktörer som behöver vara med på banan – och dessutom olika aktörer för olika typer av projekt. Under eken är ett samverkansprojekt över förvaltningsgränser i Ockelbo som vi tittat närmare på, där Hans-Peter Eriksson beskriver några nyckelfaktorer för framgång:

- **Möten helt utanför sitt egna område, att tvingas möta nya personer - det är då det skapas nya idéer.**
- **Håll dörrarna öppna i en kreativ inledande del för att hitta fler vinna/vinna/vinna-situationer! (Ju fler deltagare, desto fler vinster..)**
- **Plocka resurser inom gruppen – Har du ett problem? Då kan du hjälpa till att lösa det! – hjälp varandra!**

Så varför skulle vi till exempel inte kunna öppna för möjligheten att lämna barnen på dagis i den kommun där man jobbar om det skulle underlätta vardagen, vilka personer behöver sitta runt bordet för att en sådan lösning ska vara möjlig att nå? Håll dörrarna öppna och sök kreativa lösningar..!

En ek har fått symbolisera platsen för rådslag i Ockelbo. Vad blir symbolen för er samverkan?

Medborgardialoger – en del av samhällsutvecklingen! (?)

Genom att involvera medborgarna i hur deras samhälle ska utvecklas kan kommunen fånga viktiga frågeställningar och öka både kvaliteten och långsiktigheten i planeringen. Ökat medborgarinflytande främjar också en ökad hänsyn till den lokala miljön. Några exempel med olika problem och lärdomar redovisas nedan.

I Ockelbo utvecklas metoder för samverkan med medborgare och näringsliv i utvecklingsfrågor. Projektet "Framtidens centrum i Ockelbo" har synliggjort vikten av att näringslivs-, tekniska enheten och planförvaltningen har gemensamt ansvar för utvecklingsfrågor i kommunen samtidigt som flera metoder av medborgardialoger används för att engagera olika grupper av medborgare och näringsliv.

Illustration: Ockelbo kommun

Trädkramaren vann omröstningen om nytt offentligt konstverk på Bergsprängartorget i Hofors.

Hofors är färdiga med sin centrumutveckling och där har möten skett med riktade målgrupper. Bland annat har gymnasieelever fått rita förslag i SketchUp vilket visade sig vara en bra och användarvänlig metod för en givande dialog med denna målgrupp. Vilka som är vana att göra sina röster hörda i samhällsutvecklingen blev i Hofors tydligt då KS rev upp beslutet att godkänna gestaltungsförslaget som tagits fram utifrån medborgardialogerna då det inkom klagomål i efterhand. Hur medborgarnas och i detta fall ungdomarnas förtroende för kommunen hanteras är en viktig fråga som kommunen nu jobbar vidare med.

I dialogstrategin för Ovanåkers kommuns översiktsplan anges att det ska vara "Lätt att delta" och medborgardialogen innefattar flera olika informations- och dialoginsatser såsom broschyr, affischer och annonser, tankelådor, evenemang och webbverktyg. Medborgarna har getts möjlighet att maila, skicka brev, framtidsdeklarera eller träffa ambassadörer för översiktsplaneringen vid flera olika tillfällen och bland annat har en framtidskarta använts för att tydliggöra det rumsliga sammanhang som översiktsplanen representerar. I Ovanåker tros den största framgången vara variationen av traditionella möten och att vara på plats i folks vardag. Flest människor fann kampanjen genom tidningsannonsering, ungdomarna hade i större utsträckning sett affischerna.

Illustration: Paper Jam Reklambyrå

En modell för att mäta och utveckla attraktivitet - finns det?

Text: Ola Granholm (bearbetad)

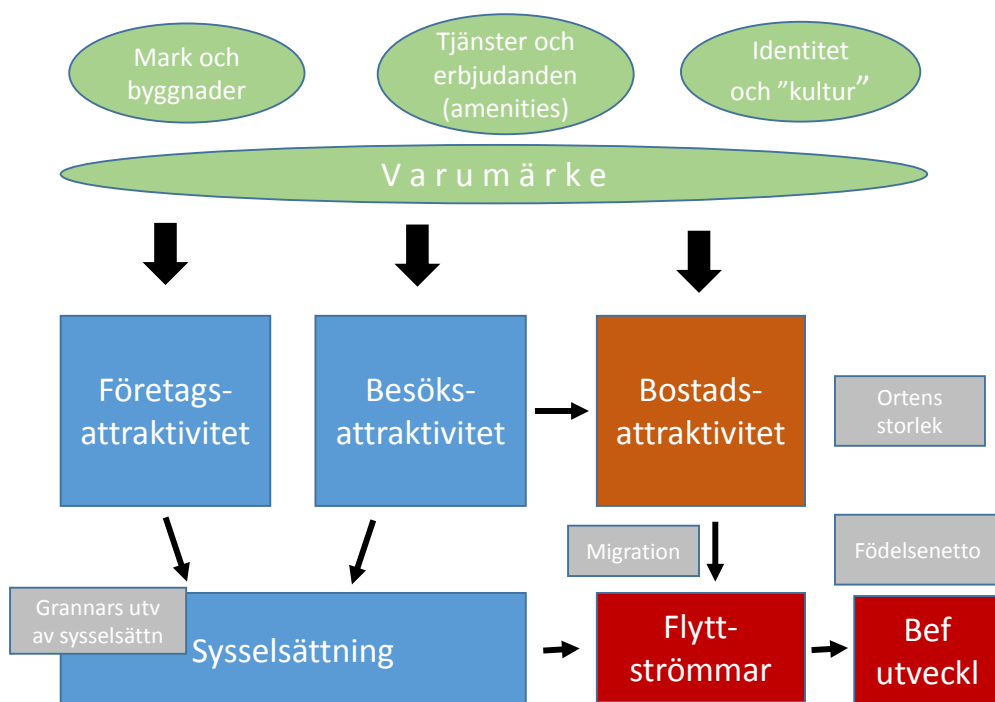
Modell för attraktivitet

Vilken typ av attraktivitet är viktigast för din kommun, bostads-, företags-, eller besöksattraktivitet?

Telemarksforskning har tagit fram en modell för att beskriva och beräkna attraktivitet som har testats i 200 norska kommuner under tio års tid. Modellen bygger på att det finns tre olika typer av attraktivitet som har ett inbördes samband;

Företags- och besöksattraktivitet skapar arbetstillfällena och leder tillsammans med bostadsattraktivitet fram till flyttströmmar som påverkar befolkningsutvecklingen.

Besöksattraktivitet påverkar också bostadsattraktiviteten genom att tillföra fler arbetstillfällen, starkare varumärke, spännande fritidsaktiviteter och en bättre service än man skulle haft annars. Det finns ett antal faktorer, se de grå rutorna i bilden ovan, som påverkar attraktivitet och befolkningsutveckling, men som man PÅ KORT SIKT har svårt att påverka. De här faktorerna är viktiga, men inget som vi på lokal nivå kan påverka på kort sikt.

Det som påverkar vilken attraktivitet en plats har för entreprenörer, boende och besökare kan summeras till fyra faktorer (gröna ringar i bilden ovan); Mark och lokaler, Ameniteter (tjänster och erbjudanden), Identitet och kultur (platsens samarbetsklimat) samt Varumärke (hur andra ser på platsen). De faktorerna påverkar alla tre typerna av attraktivitet man pratar om. Exempel på ameniteter för företagsattraktivitet är näringslivskontor, underleverantörer, m.m., medan det för bostadsattraktivitet kan vara förskolor, fritidsaktiviteter m.m.

Ett av de viktigaste budskapen i modellen är att man ska veta vilka faktorer man kan påverka och lägga energin på att utveckla just dem.

Befolkningsutveckling skapas inte "av sig själv", utan den byggs upp av hur attraktiviteten utvecklas på lång sikt och det byggs i sin tur upp av vilka aktiviteter människorna på just den platsen gör. Eftersom (nästan) alla platser har olika förutsättningar och olika individer så finns det inte en utvecklingsmodell som passar alla, utan man måste utveckla sin egen modell utifrån vem man är, var man står och vart man vill komma.

För att bli attraktiv måste en kommun:

- Göra något mer och något smartare än förut
- Göra något mer och smartare än andra
- Förbättra sig på många områden samtidigt
- Jobba med sånt man kan påverka

Vad är attraktivitet och hur skapas den?

En ort kan sägas vara attraktiv om den utvecklas på ett oförväntat bra sätt, att man presterar utöver sina förutsättningar.

Det är viktigt att veta att "Mark & byggnader", "Amenities" (nyttor & erbjudanden) och "Varumärke" inte ändrar sig av sig själv. De kan bara förändras av att människor gör olika insatser. Hur man lyckas åstadkomma de insatserna avgörs ofta av vilken "Identitet & kultur" det finns på den platsen. Är det en positiv anda där man opplåderar den som tar initiativ

eller är Jantelagen stark och man tar ner den som försöker något utöver det vanliga...?

Vi måste hitta vilka faktorer som kan göra att vi ökar vår attraktivitet i förhållande till andra, det är bara det som kan åstadkomma en förändring.

När vi hittar våra "attraktivitetsfaktorer" så har vi större möjligheter att bli framgångsrika om vi utgår från våra naturliga styrkor. Det viktiga är dock inte att utvecklas bättre än grannorten, utan att man

försöker utveckla livskvaliteten för de egna invånarna. Om det sen får den positiva biffekten att man utvecklar sin attraktivitet mer än andra kommuner, då må det vara hänt.

Exempel på analys med hjälp av Telemarksforskings modell: *Ockelbo har länets starkaste utveckling av sysselsättning (vilket även kan spåras i ökad inpendling och minskad utpendling), något som på sikt kommer att löna sig om man lyckas höja sin bostadsattraktivitet.*

Våra förutsättningar

Gävleborg har många utmaningar med ett centrum som växer relativt snabbt, men en periferi som har problem med befolkningsutveckling och företags-tillväxt. En lösning i linje med Telemarksforskings modell ligger i att kommunerna jobbar enskilt med att fokusera på det man själv kan påverka utifrån sina egna

förutsättningar, utveckla förankrade och konstruktiva strategier, förbättra sina egna förutsättningar för bostadsattraktivitet, satsa på- och prata med- nästa generations invånare (ungdomar), kommunicera med invånare och potentiella återvändare och skapa förutsättningar för entreprenörer att utveckla sina företag samt att

omvandla näringslivet. Tillsammans kan man t ex jobba för att utveckla infrastrukturen (pendling och bredband), att utveckla ett innovativt byggande, integration och att överföra råd och goda exempel mellan kommunerna.

Slutligen, något om vad som är på gång..

Nationellt

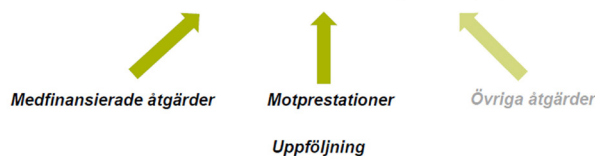
Regeringens målsättning är att det ska byggas 250 000 nya bostäder fram till 2020 för att råda bot på den akuta bostadsbristen som drabbar särskilt unga, studenter och nyanlända hårt. För att nå detta bostadsmål utreder regeringen just nu flera möjligheter.

Redovisad
20 maj
2015

Stadsmiljöavtal. De åtgärder som av Trafikverket föreslås kunna få statlig medfinansiering är kapacitetsstarka lokala och regionala kollektivtrafikanläggningar, som innebär att demonstrera, testa och utvärdera nya transportlösningar samt merkostnader för energieffektivisering och miljöanpassning av fordon till anläggningarna. Gävle kommun har lämnat förslag för ansökan 2015.

Skapa förutsättningar för att en större andel av transporter i städer ska ske med kollektivtrafik, cykel eller gång.

Redovisad
29 maj
2015

Utredningen om stöd på svaga bostadsmarknader konstaterar att förutsättningarna för bostadsbyggande är som sämst där efterfrågan är som lägst, men det behöver byggas ändå eftersom den befintliga bostadsmarknaden inte tillgodoser alla bostadsbehov. Utredningen menar vidare att "Varken kommunallagen eller EU:s statsstödsregler utesluter att kommunerna under vissa förutsättningar ger företag eller enskilda hushåll stöd om det behövs för bostadsförsörjningen i kommunen." Dessutom föreslås ett nytt "statligt stöd till kommuner med svaga bostadsmarknader som behöver ge stöd till företag som utför bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Därigenom blir det möjligt att utöver rivning av bostadslägenheter kunna finansiera även andra bostadsförsörjningsåtgärder som behövs för att säkerställa bostadsbehov på svaga bostadsmarknader. Statligt stöd till kommuner för sådana åtgärder ska kunna lämnas även till privata företag."

Redovisad
15 juni
2015

Bostadsplaneringskommittén föreslår **en ny regional planering för ökad samordning och bättre bostadsförsörjning** och lämnar tre huvudförslag:

- Krav på ökad samordning mellan ett antal utpekade planeringsslag (regional planering för transportinfrastruktur, tillväxt och kollektivtrafik samt kommunernas planering för bostadsförsörjning)
- En regional fysisk planering
- En nationell strategi för fysisk planering och bostadsförsörjning

Kommittén anser att förslagen bör genomföras den 1 januari 2019 genom bland annat en ny lag om regional fysisk planering.

- 1 okt 2015** **Utredningen om bostäder för äldre** ska bland annat ge förslag till åtgärder som kan förbättra kommunernas möjligheter att leva upp till de krav som ställs i bostadsförsörjningslagen och annan lagstiftning.
- 1 okt 2015** I höst presenteras en **utredning om bristande konkurrens inom byggbranchen**. Regeringen kommer då att ta ställning till vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka konkurrensen, få ned byggkostnaderna och underlätta för mindre företag att exempelvis konkurrera om kommunala markanvisningar.
- 30 okt 2015** Boverket har fått i uppdrag att **utvärdera lagen om uthyrning av egen bostad** eftersom tryggheten behöver säkerställas för dem som bor i andra hand, ofta unga, studenter och nyanlända.
- 1 dec 2015** **Riksintresseutredningen** gör en översyn av riksintressesystemet och dess funktion, slutbetänkande lämnas senast 1 dec 2015.
- 31 dec 2015** **Planprocessutredningen** ser bland annat över Länsstyrelsens roll i planprocessen och hur kommunerna kan stimuleras att planlägga för fler bostäder och öka antalet markanvisningar till dem som önskar bygga.
- 31 dec 2017** **Sverigeförhandlingen** arbetar för höghastighetståg söderut från Stockholm, men tittar även på en möjlig utbyggnad av järnvägen i norr.

Regionalt

I Gävleborg fortsätter vi samverka kring boendefrågor. Hur vi kan samverka kring bostadsförsörjningen är en av frågorna som diskuteras vidare.

Årets bostadsmarknadsanalys lyfter temat bostäder för nyanlända och finns tillgänglig på Länsstyrelsens webb.

Planering för tillväxt är ett pågående projekt som drivs av Region Gävleborg. Projektet ska bidra till öka samsyn inom länet för hur rumsliga strukturer kan synliggöras och integreras i arbetet för hållbar tillväxt och utveckling. **Målbild 2030** ska tas fram under året. Boende och samhällsplanering är ett tema. Målbildsdagen hålls 16 oktober. Två seminarium under hösten som fokuserar på regional planering och tillväxt.

Länsstyrelsens rapporter 2015

- 2015:1 Länsstyrelserna stödjer och samordnar föräldrastödsarbetet
- 2015:2 Hemlöshet – en fråga om bostäder
- 2015:3 Förvaltningsplan för kronhjort i Gävleborgs län
- 2015:4 Vattenförsörjningsplan för Gävleborgs län
- 2015:5 ANDT-verksamheten vid Sveriges länsstyrelser 2014
- 2015:6 Prostitutionen i Sverige 2014 - En omfattningskartläggning
- 2015:7 Hur förändras våtmarkerna och varför? Undersökningar av vegetationsförändringar i Dalarna och Gävleborg - satellitbaserad övervakning
- 2015:8 Förvaltningsplan för skarv i Gävleborgs län
- 2015:9 Mottagande och etablering av nyanlända i Gävleborg 2014
- sammanställning av en enkätundersökning riktad till länets kommuner
- 2015:10 Bostadsmarknadsanalys för Gävleborg län 2015 - Tema Bostäder för nyanlända
- 2015:11 Ett attraktivt Gävleborg – Sammanställning av slutsatser och lärdomar från projektet Attractive Region X

Länsstyrelsen
Gävleborg